

Kuva: Jaana Hupli

Hankasalmen seurakunta

Talousarvio 2026

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026–2028

Sisällys

I	Yleisperustelut.....	2
1	Yleiskatsaus	4
1.1	Yleinen talouden kehitys	4
1.3.	Seurakunnan toiminnan ja talouden katsaus.....	7
1.4.	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	10
1.5.	Seurakunnan painopistealueet vuonna 2026	11
1.6.	Henkilöstö	14
1.7.	Talousarvion rakenne.....	16
1.8.	Talousarvion sitovuus	16
II	Käyttötalousosa	18
2	Perustelut	18
2.1	Hallinto (pl 1).....	20
2.2	Seurakunnallinen toiminta (pääluokka 2)	22
2.3	Hautaustoimi (pl 4)	36
2.4	Kiinteistötoimi (pl 5).....	39
III	Tuloslaskelmaosa	43
1.1	Perustelut	43
1.2	Tuloslaskelmat	45
IV	Investointiosa.....	46
4.1	Perustelut	46
V	Rahoitusosa.....	47
VI	Hautainhoitorahasto	48

I Yleisperustelut

Kirkkoherran yleiskatsaus Hankasalmen seurakunnan tilanteesta vuonna 2025 lopussa

Itsenäisenä seurakuntana pysyminen viimeisen seurakuntarakenneselvityksen jälkeen toi tarpeen kirkkoherranvaalille, koska seurakuntaa on johdettu jo parin vuoden ajan sijaisjärjestelyin. Kirkkoherraksi valtuusto valitsi minut, joka olen tässä virassa ollut tätä kirjoittaessa reilu viisi kuukautta. Yhteistyö luottamushenkilöiden ja talouspäällikön kanssa on ollut sujuvaa. Olen saanut vahvaa tukea ja onnentoivotuksia hankasalmelaisilta. On aika yhdessä päättäjien ja työntekijöiden kanssa tehdä niitä päätöksiä, joita tämä seurakunta juuri nyt tarvitsee.

Seurakuntamme päätehtävä on kirkkolain mukaan tunnustuksemme mukaisesti julistaa Jumalan Sanaa ja jakaa sakramenteja (kaste ja ehtoollinen) sekä edistää kristillisen sanoman leviämistä ja lähimmäisen rakkauden toteutumista. Kirkon strategian teema on vuoden 2025 loppuun asti "Ovet auki". Tällaisena mekin haluamme seurakuntamme pysyvän; ovet auki jokaiselle niin, että seurakuntaan on kenen tahansa helppoa ja turvallista tulla ja että seurakunta tulee myös jokaisen hankasalmelaisen luo, kun hän jotain tarvitsee, asuu hän sitten lähellä tai kaukana kirkkoa, omassa kodissaan tai palvelutalossa.

Haluamme edelleen tulevina vuosina pitää yllä tämän päivän hyvää yhteistyötä eri toimijoiden, kuten yhdistysten, kunnan, hyvinvointialueen ja kristillisten seurakuntien kanssa. Pienessä kunnassamme tunnemme toisemme hyvin. Teemme yhteistyötä niin töissä kuin sen ulkopuolellakin. Me pidämme toisistamme huolta. Yhdessä mietimme jokaisen kuntalaisen hyvinvointia eri toimintoja toteuttaen.

Vaikka väkiluku kunnassamme sekä seurakunnassamme vähenee, uusia seurakuntaan liittyjiä tulee silti jatkuvasti. Esimerkiksi syntyvyys oli viime vuonna lähes kaksinkertainen tavanomaiseen verrattuna ja suurempana myös tänä vuonna. Tämä lisäsi tarvetta laajentaa seurakuntamme kasvatustyön antia sekä uusien ideoiden miettimistä, yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Lapsia seurakuntamme toiminnoissa on paljon.

Syyskuussa 2025 saimme kaksi uutta työntekijää, diakonin ja papin, jotka toivat toivottua uutta intoa, paloa ja turvaa perustyöhömmö. Muillakin työntekijöillä on sellainen hyvän tekemisen meininki. Asenne on, että nyt saamme vihdoin keskittyä siihen olennaiseen eli työntekoon kunkin kutsumuksen mukaisesti, koska meillä on nyt virallinen ja valittu kirkkoherra. Luottamushenkilöt kantavat syvää vastuuta tehtävästään ja tekevät hyvää työtä sen eteen, että työntekijöillä olisi mahdollisimman rauhallista tehdä hyvää työtään.

Yksi suuri tavoite tästä eteenpäin onkin niin työntekijöiden turvaaminen ja seurakunnassamme työssä pysyminen kuin myös seurakuntalaisten määrän vähenemisen hidastuminen muutoin kuin luonnollisista syistä.

Panostamme työntekijöiden hyvinvointiin niin, että jokainen kokisi pystyvänsä työskentelemään henkisesti, fyysisesti ja hengellisesti turvallisessa työympäristössä ja että työnteko ei tuntuisi työvoitolta vaan se oli leppoisaa, ystävällistä ja voimauttavaa. Jokaisen ääni on tärkeä ja jokaisen työpanos ainutlaatuista.

Seurakuntalaisiin ja kuntalaisiin panostamme olemalla läsnä siellä, missä tarvitaan. Haluamme, että kun hätä on suurin tai vaikka pienempikin murhe, hankasalmelaisille mieleen tulisi heti seurakunta, joka itsekin lepää armollisen Jumalan hoivassa ja rakkauden kohteena. Olisimme ihminen ihmiselle ja Jumalan rakkauden välittäjänä. Teemme perustyötä, joka on kuitenkin joustavaa ja muokattavissa eri tarpeisiin ja ennen kaikkea seurakuntalaisten tarpeista käsin lähtöistä.

Nämä kaikki panostukset vaativat myös taloudellista panostusta. Luottamushenkilöt pohtivat tapaamisissaan, miten pystyisimme yhtä aikaa panostamaan toiminnan ja rakennusten kestävyYTEEN sekä tekemään säästötoimenpiteitä. Emme pohdi säästöjä henkilöstöä vähentämällä, joten ainut isompi säästömahdollisuus on vähentää kiinteistöjä. Näiden ylläpitäminen vaatii useiden henkilöpalkkojen mittaisia rahasummia, puhumattakaan kiinteistöjen mittavimmista korjaus- ja parannustoimenpiteistä.

Haasteenamme on myös uudelleen elävöittää vapaaehtoisten määrää ja intoa tehdä Jumalan valtakunnan työtä. Meillä on edelleen upea kirppistoiminta upeine vapaaehtoistyöntekijöineen, mutta lisäkäsii tarvitaan. Uusi seurakuntalaisten aloitteesta lähtenyt vapaaehtoisten ryhmä on käsityönystävät, jotka loihtivat kastettaville vauvoille ihania lahjoja sekä sureville omaisille lohtuhuiveja. Nyt on aika miettiä, kuinka voisimme seurakuntana palvella vapaaehtoisia, jotka antavat jatkuvaa hyvää työpanosta seurakunnan eteen, vapaaehtoisesti.

Marraskuussa 2026 on vuorossa seurakuntavaalit. Kumpu mahdollisimman moni nykyisistä luottamushenkilöistä vielä jaksaisi tehdä työtä seurakuntamme eteen asettamalla uudelleen ehdokkaaksi vaaleihin. Ja kumpu moni muukin löytäisi kutsumuksensa tällaisesta työstä, joka pitää sisällään suuria päätöksiä monien seurakuntalaisten edestä? Onneksi olemme Jumalan kämmenellä. Hän kyllä kutsuu ja lähettää, siunaa, ohjaa ja varjelee, edelleen.

Uskon ja luotan itseni ja tämän seurakunnan suuren Jumalan hoivaan.

Suvi-Orvokki Kunnasto
Kirkkoherra

1 Yleiskatsaus

1.1 Yleinen talouden kehitys

Talouden nykytila on kuluvana vuonna ollut epävakaa. Talouden asteittaista virkoamista on ennustettu jo pitkään. Ennusteiden keskeinen viesti viime vuodesta tämän vuoden kesään saakka on ollut, että talouden käänne on tulossa. Näin ovat todenneet sekä Suomen pankki (10.6.2025) että VM (16.6.2025)

Talouden käänneen ajankohta on kuitenkin jatkuvasti siirtynyt eteenpäin, millä on suoria vaikutuksia talouskasvuun, palkkasumman muutokseen ja verokertymiin. Ennusteita on viime kaudesta laskettu. Kesän ennusteet näyttivät tälle vuodelle Suomen pankin mukaan 0,5 %:n kasvua ja VM:n mukaan 1%:n kasvua. Talouden käänneen siirryttyä pidemmälle myös ennusteita on laskettava.

Heikko taloustilanne vaikuttaa verokertymiin, joiden odotettua heikompi kehitys aiheuttaa lisäpaineita julkiselle taloudelle. Valtioneuvosto päätti syksyn budjettiriihessä valtion talouteen tehtävistä lisäsopeutuksista, joiden suuruus on 224 milj. euroa vuodelle 2026 ja 1012 milj. euroa vuodelle 2027. Nämä lisäsopeutukset aiheuttavat lisähaasteita talouden kasvulle erityisesti tietyillä sektoreilla, kuten rakentamisessa.

Inflaatio

Inflaatio, kuluttajahintojen vuosimuutos, oli 0,2% heinäkuussa 2025 (Tilastokeskus 14.8.2025), kun se vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana oli 1%.

Inflaatio on nopeasti hidastunut vuodesta 2023 lähtien. Tätä voidaan pitää sekä merkkinä talouden heikosta tilasta että euroalueen korkokannan huonosta sopivuudesta Suomen talouteen tällä hetkellä. Vertailun vuoksi euroalueella inflaatio oli heinäkuussa 2% (Eurostat 2.9.2025), mikä ohjaa Euroopan keskuspankin korkopolitiikkaa.

Valtionvarainministeriö ennusti inflaation olevan 0,6% vuonna 2025 ja 1,6% vuonna 2026 (VM 16.6.2025). Suomen pankin Inflaatioennusteet olivat 0,8% vuodelle 2025 ja 1,6% vuodelle 2026. Nämä ennusteet sisältävät oletuksia talouden suunnan muutoksesta, joka on kuitenkin siirtynyt jatkuvasti tulevaisuuteen.

Bruttokansantuote

Bruttokansantuotteen kausitasoitettu luku oli heinäkuussa 0,4% edelliskuukautta suurempi, mutta käytännössä edellisvuoden tasolla. Näin ollen aiemmista ennusteista poiketen talous ei käytännössä ole heinäkuun loppuun mennessä kasvanut edellisvuoteen verrattuna (Tilastokeskus 29.8.2025)

Vuodelle 2026 Suomen pankki ennustaa (Suhdanne.fi 3/2025) 1,4% talouskasvua. Valtionvarainministeriön syksyn ennuste on 1% vuodelle 2025 ja 1,7% vuodelle 2026 (VM 22.9.2025). Ennusteisiin liittyy kuitenkin tällä hetkellä epävarmuutta talouden

taitteen ajankohdan suhteen. Talouskasvun alkamisen ajankohdalla voi lyhyellä aikavälillä olla melko suuri merkitys bruttokansantuotteen kasvuennusteisiin kantaluovun muutoksen perusteella.

Työllisyys ja ansiotason kehitys

Työllisyystilanne on vuoden 2025 aikana edelleen heikentynyt vastoin aiempia ennusteita talouden suunnan kääntymisestä. Uusien avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt ja työttömien työnhakijoiden, lomautettujen sekä pitkäaikaistyöttömien määrä noussut. Työllisyysasteen (20–64 vuotiaat) trendi oli heinäkuussa 75,8%, mikä on 0,8% matalampi kuin vuoden 2024 heinäkuussa. Työttömyysasteen trendi oli 9,6%, mikä oli peräti 1,2% korkeampi kuin vuotta aiemmin. Tämä selittyi etenkin huomattavan heikolla kausityöntekijöiden määrällä.

Työllisiä oli heinäkuussa tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 43000 vähemmän kuin vuotta aiemmin ja vastaavasti työttömien määrä lisääntyi 40000 hengellä edellisvuoteen verrattuna.

Tuoreessa syksyn taloudellisessa katsauksessaan valtionvarainministeriö (VM 22.9.2025) ennustaa työttömyysasteen nousevan 9,4 prosenttiin vuonna 2025 ja laskevan sitten 8,4 prosenttiin vuonna 2027. Työttömyysasteella on suora vaikutus palkkasummaan ja täten myös kirkollisverotuloihin.

1.2. Seurakuntatalouksien talouden kehitys

Seurakuntien jäsenmäärä

Kirkon jäsenmäärän ennustetaan laskevan vuodesta 2023 vuoteen 2028 saakka noin 6,9% (Kirkon tilastopalvelu). Pidemmän aikavälin ennusteissa jäsenmäärän arvioidaan laskevan vajaa 10% vuoteen 2030 ja noin 21% vuoteen 2040 mennessä. Jäsenmäärä laskisi noin 650000 jäsenellä vuosina 2025 - 2040.

Kirkollisveroennusteet

Kirkkohallitus on tilannut vuonna 2025 aiempien vuosien tapaan verotuloennusteen FCG:ltä. Kirkollisverotuloennusteet on kuitenkin jatkossa tarkoitus tehdä Kirkkohallituksessa.

Valtion rahoitus

Valtion rahoitus on korvaus seurakunnille lailla säädettyjen, yhteiskunnallisten tehtävien hautaustoimen, väestökirjanpidon sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpidon kustannuksiin. Kirkko tuottaa edellä mainitut palvelut kaikille, niin kirkon jäsenille kuin kirkkoon kuulumattomillekin. Rahoitus perustuu lakiin valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin 430/2025, joka tuli voimaan 1.1.2016.

Maan hallitus päätti keväällä kehysriihessä leikata evankelis-luterilaisen kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin myönnettävää määrärahaa 9,8 miljoonalla eurolla vuosina 2026

ja 2027. Vuoden 2026 talousarvioesitys on hyväksytty valtioneuvostossa 22.9.2025 ja annettu tuolloin eduskunnalle. Tällöin esitys on myös julkaistu Valtion talousarvioesitykset palvelussa, ja momenttikohtaiset yksityiskohdat ovat saatavilla.

Maksut kirkon keskushallinnolle

Kirkon keskusrahastomaksu 6,5% (laskennallisen kirkollisveron perusteella määräytyvä maksu)

Eläkerahastomaksu 5% (kirkollisveron perusteella määräytyvä maksu)

Verotuskustannukset

Seurakunnat maksavat lain Verohallinnosta (30 §) mukaisesti verotuskustannuksina 3,2% Verohallinnon toimintamenoista.

Palkkakulut

Kirkon 1.3.2025 voimaan tullut KirVesTes on voimassa 29.2.2028 saakka. Sopimuskausi on 36 kuukautta.

Yleiskorotus 1.3.2026 on 2,4%, paikallinen järjestelyerä 1.5.2026 on 0,5%.

Lisäksi kokemuslisätaulukkoa tarkistetaan 1.3.2026 lukien 2,9 prosentilla.

Henkilösivukulut

Eläkemaksu

Marraskuun kirkolliskokous vahvistaa seurakuntien vuoden 2026 palkkaperusteisen eläkemaksun, joka on ollut 28,7% vuonna 2025.

Tästä työntekijöiden osuus on noin 21,4%.

Muut henkilösivukulut

Sairasvakuutusmaksu olisi ennakkotiedon mukaan 1,89%. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu olisi 0,31%.

Muut työnantajamaksut ovat noin 0,85%.

Lopulliset päätökset tehdään marraskuussa.

Kirkollisverotulot ovat vuonna 2025 noin 1 milj. euroa ja valtionrahoitusta saadaan 110 793€.

Vaikka kirkollisverotulot ovat kasvaneet viime vuosina, ei se näy ostovoimassa. Yleinen kustannustasojen ja viime vuosien henkilöstökulujen kasvu vievä sen mikä verotulot ovat kasvaneet.

Hankasalmen seurakunnan taloudellinen tilanne on kuitenkin toistaiseksi vakaa, mutta suurta särkymävaraa ei ole. Lähes kaikki kiinteistöt ovat rakennettu tai peruskorjattu vuosia sitten ja tulevana vuosina tulee varautua kasvaviin rakennusten korjauskuluihin.

Kriisiytyvän seurakunnan mittarit

Hankasalmen seurakunnassa ei täyty mikään kriisiytyvän seurakunnan mittareista.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	TP 2024	Vuosi 2025	Toimenpiteitä vuodelle 2026 Talousarvio 2026
1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät <ul style="list-style-type: none"> • Puutteet hautausmaiden tai hautausmaiden ylläpitotehtävien hoidossa. • Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa. 	Hautausmaiden ja hautausmaiden ylläpitotehtävien resurssit ovat olleet riittävät. Kulttuurihistoriallisesti arvokasta kirkkoa ylläpidetään asianmukaisesti.	Hautakortiston siirtäminen sähköiseen muotoon on aloitettu Hautausmaiden hinnoittelu tarkistettu	Hautakortiston siirtäminen sähköiseen muotoon jatkuu Hautausmaiden liittyvien maksujen tarkastelu. Varmistetaan kustannusten kohdentumisen oikeellisuus. Kirkkoon tehdään pieniä korjaustoimenpiteitä
2. Seurakunnan hallinto ja viranomais-toiminta <ul style="list-style-type: none"> • Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat • Hallintomenettelyn puutteellisuudet 	Ei ongelmia eikä puutteita	Luottamusta ja avoimuutta on pyritty kasvattamaan	Jatketaan toimia edelleen luottamuksen, avoimuuden ja läpinäkyvyyden kasvattamiseksi
3. Seurakunnan toimintaorganisaatio <ul style="list-style-type: none"> • Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit • Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä • Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri 	Perustehtävät pysytytty hoitamaan Jäsenmäärä ei ole laskenut 15 %, jäsenmäärä 31.10.2025 oli 3261	Tehty ohjeita ja täsmennyksiä tiettyjen perustehtävien hoitamiseen	Jatketaan ohjeiden ja täsmennyksien tekemistä Yhtenäistetään mm. kirkollisten toimitusten ohjeistusta

<p>4. Johtaminen seurakunnassa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johtamisen heikkoudet • Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat • Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin • Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa. 	<p>Kirkkoherran virkaa hoidettu sijaisjärjestelyin usean vuoden ajan ja vääjäämättä tämä on näkynyt myös tulevaisuuden suunnittelussa</p> <p>Yhteistyö naapuriseurakuntien kanssa on ollut esillä, mutta toteutus on haastavaa</p>	<p>Vakinainen kirkkoherra aloitti 1.6.2025 ja toiminnan ja tulevaisuuden suunnittelu on vakaammalla pohjalla</p> <p>Esihenkilöt ovat osallistuneet mm. rovastikunnan sekä tuomiokapitulin järjestämiin erilaisiin tilaisuuksiin</p>	<p>Kirkkohera jatkaa kirkkoherran jatko-opintoja</p> <p>Vahvistetaan esihenkilöiden ja työntekijöiden välistä luottamusta</p> <p>Sovitaan yhteiset toimintaperiaatteet, päivitetään tehtävänkuvaukset puuttuvilta osin</p> <p>Ainakin esihenkilöiden osalta pidetään yhteyttä mm. rovastikunnan seurakuntiin</p>
<p>5. Seurakunnan henkilöstö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön määrä • Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia • Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna. 	<p>Henkilöstön määrä on 12.</p>	<p>Henkilöstömäärä on 12</p>	<p>Henkilöstön määrä pysynee samana</p>

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	TP 2024	Vuosi 2025	Toimenpiteitä vuodelle 2026 Talousarvio 2026
<p>1. Tilikauden tulos on ilman kertaluonteisia eriä negatiivinen kahtena peräkkäisenä vuotena tai kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi</p>	<p>Tilikauden ylijäämä oli 4.874,64€</p> <p>Veroprosentti oli 1,95</p>	<p>Tilakausi tulenee olemaan alijäämäinen</p> <p>Veroprosentti 1,95</p>	<p>Ylijäämäinen talousarvio vuodelle 2026</p> <p>Veroprosentti 1,95</p>
<p>2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä -luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluonteisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.</p>	<p>Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 181.135,43 euroa.</p>	<p>Taseeseen jää edellisten vuosien ylijäämä</p>	<p>Taseeseen jää edellisten vuosien ylijäämä</p>
<p>3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.</p>	<p>☐ Maksuvalmius oli 245 päivää</p>	<p>Maksuvalmius pysyy edelleen hyvänä</p>	<p>Maksuvalmius pysyy edelleen hyvänä</p>
<p>4. Henkilöstömenojen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuotena.</p>	<p>☐ Ei kasvanut</p>	<p>pysyy samalla tasolla</p>	<p>pysyy samalla tasolla</p>

1.4. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yleiset ja paikalliset kehitysnäkymät

Hankasalmen kunnan asukasluku oli 4509 (31.12.2024). Väestö vanhenee, eläkeläisten määrä kasvaa mutta syntyvyys on kääntynyt nousuun. Kunnassa on panostettu mm. asukkaiden hyvinvointiin, esim. eri taajamiin on rakennettu ulkoliikuntapaikat, kirkonkylälle on valmistunut uusi palloilukenttä ja aseman urheilukentän peruseränus on käynnissä.

Taulukko 2. Kirkkoon kuuluvuus (lähde: kirkontilastot.fi)

	Jäsenet, henk.	Muutos vuodesta 2023, henk.	Muutos vuodesta 2023 %	Kirkkoon kuu- luvuus, %
2024	3333	-24	0,7	
2025	3247	-134	-4	74
2026	3160	-197	-5,8	73,3
2027	3075	-282	-8,4	72,5
2028	2989	-368	-11	71,6
2029	2906	-451	-13,4	70,7
2030	2826	-531	-18,8	69,7
2035	2466	-891	-26,5	64,6
2040	2185	-1172	-35	59,5

Kirkkoon kuulumisaste Hankasalmeella on maalaisseurakuntien tapaan vielä hyvällä tasolla.

Verotuloarvio

Kirkkohallituksen FCG:ltä tilaaman verotuloennusteen mukaan vuonna 2026 verotuloja ennustetaan koko kirkon tasolla kertyvän 1,1 miljardia euroa ja kasvun vuodesta 2025 olevan noin 1,7 prosenttia. Verotulojen arvioitiin vuonna 2025 kasvavan noin 6,7 prosenttia. Arvioituun kasvuun vaikuttaa merkittävästi hallituksen julkisen talouden sopeutustoimina tekemät lakimuutokset.

Kirkkovaltuusto päätti vuoden 2026 kirkollisveroprosentiksi 1,95. Verotulokertymään vaikuttavat monet tekijät kuten talouden yleinen kehitys, työllisyystilanne, seurakunnan jäsenten ansio- ja eläketulojen määrä sekä seurakunnan tuloveroprosentti.

FCG:n verotuloennusteen mukaan Hankasalmen seurakuntakunta saa verotuloja vuonna 2026 1 067 000€. On kuitenkin huomioitava, että edellisinä vuosina FCG:n verotuloennusteet ovat olleet huomattavasti isompia kuin toteutumat.

1.5. Seurakunnan painopistealueet vuonna 2026

Hankasalmen seurakunnan missio, visio ja strategia

Hankasalmen seurakunta haluaa koko toiminnallaan kirkastaa Kristusta. Käytännössä työntekijät tekevät työtä sen eteen, että Jumalan rakkaus näkyisi, kuuluisi ja tuntuisi niin monelle kuin vaan on mahdollista ja ennen kaikkea hankasalmelaisille -niin hänelle, jolla on kaikki hyvin ja usko Jumalaan syvää kuin hänellekin, jolle Jumala on vieras ja elämä on kaikinensa raskasta.

Viemme Jumalan rakkauden ilosanomaa eteenpäin, koska niin on Jeesus Kristus meitä jokaista kutsunut tekemään mm. Kaste- ja lähetyskäskyssään (Matt.28:18-20) sekä Rakkauden kaksoiskäskyssään (Matt. 22:36-40)

Seurakuntana toivomme pysyvämme myös tulevaisuudessa itsenäisenä, etenkin toiminnan suunnittelussa. Teemme kaikkemme, että työntekijöiden ei tarvitsisi murehtia hallinnollisista päätöksistä ja että toiminta keskittyisi tärkeimpiin kohteisiin ja kaikki ylimääräiset kustannukset saataisiin minimoitua ja poistettua.

Toivomme, että kirkkoon kuulumisprosentti pysyisi Hankasalmella korkealla myös tulevaisuudessa ja että täyttäisimme ne toiveet, joita hankasalmelaiset tarvitsevat. Tuemme kuntalaisia kaikin tavoin ja ennen kaikkea olemme Jumalan käsivarsina ja ilon kasvattajina (Fil. 4:4-8).

Strategiamme on saada seurakuntamme sen näköiseksi, mitä me oikeasti olemme. Olemme iloisia, leppoisia ja rehellistä kansaa, joka haluaa elää itsenäisesti ja turvassa. Haluamme auttaa ja palvella, mutta se vaatii sen, että oma pesämme on turvassa ja vakaalla pohjalla. Lepäämme Jumalan armon ja huolenpidon varassa (1. Piet.5:7) ja uskomme jatkossakin saavamme Jumalalta viisautta asettaa seurakuntamme perusasiat kuntoon, seuraava strategia ja sen mukaan toimiminen, talous kuntoon, jäsenmäärän prosentuaalinen nostaminen ja työntekijöille ja kaikille vastuunkantajille sekä seurakuntalaisille ja kuntalaisille ja lähetyskenttämaailmalle hyvät, lempeät ja turvalliset puitteet.

Haluamme, että seurakuntamme tunnetaan rakkauden teoista ja että olemme tässä esikuvina kaikille (1. Piet. 4:8-11, 5:2-5).

Hankasalmen seurakunnan painopistealueet vuonna 2026

Hankasalmen seurakunta elää ja vaikuttaa Jumalan tahdon mukaisesti ja Jumalan voiman avulla.

Fyysiset resurssimme ovat tällä hetkellä rajalliset, joten keskitämme toimintaamme niin, että päätehtävä, evankeliumin eteenpäin vieminen on edelleen mahdollista ja helppoa.

Kunnostamme ne kiinteistöt, jotka päätämme säästää ja pitää ja myymme ne kiinteistöt, joiden korjaaminen ei ole rahallisesti mahdollista ja joita emme ihan välttämättä tarvitse missiota tehdessämme.

Pidämme ne työntekijät, jotka meillä on ja pidämme heistä hyvää huolta. Kun työntekijöitä poistuu eläkkeelle, päivitämme uudelleen henkilömäärän todelliseen tarpeeseen.

Pidämme lämpimät välit kuntamme eri toimijoiden kanssa sekä Hankasalmen ympärillä olevien seurakuntien sekä hiippakuntamme tuomiokapitulin kanssa, koska tarvitsemme toisiamme ja autamme toisiamme kaikessa. Yhteistyö on voimaa ja voimauttavaa.

Luotamme siihen, että Jumala ohjaa meitä kaikessa viisaudella ja rakkaudella.

Hiilineutraali kirkko 2030-strategia ja ympäristöasiat

Kirkon tavoitteena on olla toiminnassaan hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Kirkon seurakuntien tarpeisiin räätälöity ympäristöjärjestelmä Kirkon ympäristödiplomi on työkalu, jonka avulla toteutetaan kirkon energia- ja ilmastostrategian tavoitteita. Tavoitteena on ollut, että kaikilla seurakunnilla on ympäristödiplomi vuoteen 2025 mennessä. Hiilineutraaliuteen pyritään viiden tavoitteen avulla, jotka sisältävät suosituksia toimenpiteistä.

Hankasalmen seurakunta on vähentänyt kiinteistöjen hiilidioksidipäästöjä luopumalla kaikista öljylämmitteisistä tiloista. Viimeisestä öljylämmitteisestä rakennuksesta luovumme vuonna 2014. Hankasalmen seurakunta on sitoutunut ilmastotyöhön mutta ympäristödiplomia ei vielä ole. Tavoitteenamme on olla hiilineutraali seurakunta vuonna 2030.

Arviot seurakunnan kiinteistöjen kehityksestä sekä kiinteistöjen tulevista investointitarpeista.

Seurakunnalla ei ole kiinteistöstrategiaa. Toimitiloista jotka eivät ole seurakunnan toiminnan kannalta välttämättömiä, tulee luopua. On aika tarkastella avoimin mielin sitä, mikä vielä toimii ja mikä ei. Tarkastelemme ja arvioimme tilojen vuokrausta aitona vaihtoehtona tilojen omistamiselle.

Seurakunnassamme on käytössä Basis-järjestelmän rakennus- ja kiinteistörekisteri, jossa rakennusten, kiinteistöjen sekä arvoesineiden perustiedot ovat yhteisessä tietokannassa.

Rekisteri ei ole vielä täydellinen, pieniä puutteita löytyy.

Seurakunnan kiinteistöjä on peruskorjattu seuraavasti:

Kiinteistö	vuosi
Kirkko Kirkon ulkomaalaus	1994-1995 2005
Kirkonkylän seurakuntatalo	2000-2001
Leirikeskus Hännilä	2007-2008
Niemisjärven seurakuntakoti	1998
Siunauskappeli	1997
Virastokeskus	1991
Hautausmaan toimisto	2015

Kuten ylläolevasta taulukosta käy ilmi, suurin osa seurakunnan kiinteistöistä on peruskorjattu jo vuosia sitten ja lähivuosina niihin tulee vääjäämättä jonkinlaisia isompia tai pienempiä korjaustarpeita.

Seurakunnan toimintaan suunnitellut muutokset

Hankasalmen seurakunnan toimintaan ei ole suunnitteilla suuria muutoksia kuten seurakuntaliitoksia tai merkittäviä yhteistyökuvioita naapuriseurakuntien kanssa.

Riskien hallinta

Arvioitaessa seurakunnan toiminnan tulevaa kehitystä on tärkeää tunnistaa mahdolliset seurakunnan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset riskit.

1.6. Henkilöstö

Seurakunnassa työskenteli 12 henkilöä (31.10.2025) ja kaikki ovat kokoaikaisia työntekijöitä. Hankasalmen seurakuntapastori valittiin kirkkoherraksi 1.6.2025 alkaen ja uusi seurakuntapastori aloitti 1.9.2025, samoin uusi diakoni aloitti samana päivänä.

HENKILÖSTÖ TYÖALOITTAIN	2025
Seurakuntapapisto	2
Kirkkomuusikot	1
Diakoniatyöntekijät	1
Nuorisotyöntekijät	1
Varhaiskasvatuksen työntekijät	1
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	2
Hautausmaatyöntekijät	1
Kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät	3
YHTEENSÄ	12

Hankasalmen seurakunnassa ei ole laadittu erillistä henkilöstösuunnitelmaa, koska henkilöstön määrä on alle 20.

Vuodelle 2026 ei ole suunnitelmissa mitään isompia koulutuskokonaisuuksia, mutta erilaisiin hiippakunnan, rovastikunnan tai muiden yhteistyötahojen järjestämiin koulutus/kokouksiin varataan rahaa.

Henkilöstön työterveyshuollosta on sopimus Työterveys Mehiläisen kanssa. Sopimus on voimassa vuoden 2029 loppuun.

Henkilöstökulut

	tot 2024	ta 2025	ta 2026
Palkat ja palkkiot	-562 691	-567 700	-616 640
Eläkekulut	-102 054	-113 340	-130 005
Muut henk.sivukul.	-11 917	-18 907	-20 058
Saadut korvaukset	4 834		
Yhteensä	-671 828	-699 947	-766 703

Kirkon alalla oli vuonna 2024 kaksi palkantarkistusta, 1.2.2024 2,5% ja 1.9.2024 3%. 1.4.2025 palkantarkistus oli 2,5% ja vuodelle 2026 on pääsopijapuolet sopineet 2,9%:n tarkistuksen 1.3.2026 alkaen ja tämän lisäksi järjestelyerä 0,5% 1.5.2026 alkaen. 1.1.2027 palkantarkistus on 2,2%.

Palkan lisäksi maksettava kokemuksilisa on kasvanut lähes yhtä paljon prosenteissa kuin varsinainen palkka.

Kohtalaisen isoilla palkatarkistuksilla on pyritty saamaan kirkon työpaikat houkuttelevammiksi.

Laadukkaan seurakunnallisen toiminnan turvaaminen edellyttää toimenpiteitä henkilöstön hyvinvoinnin varmistamiseksi. Henkilöstön hyvinvointi on ollut koetuksella viime vuosina, koska olimme mukana seurakuntarakennemuutos selvittelyssä ja johtajuudessa on ollut haasteita. Lisäksi kirkkoherran virkaa on hoidettu muutaman vuoden sijaisjärjestelyin, mikä on tuonut hidasteita pitkäjänteiseen tulevaisuuden suunnitteluun. Vuonna 2025 valitun vakinaisen kirkkoherran myötä tulevaisuuden suunnittelu on pitkällä aikavälillä helpompaa.

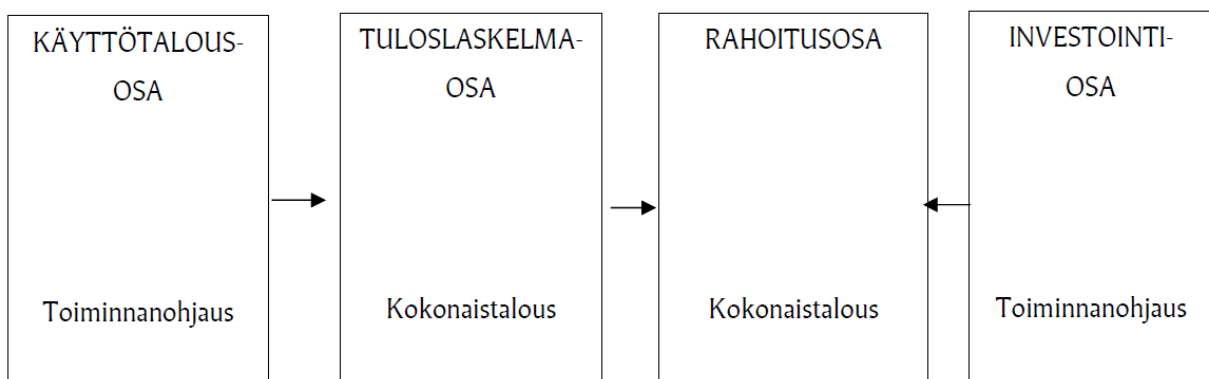
1.7. Talousarvion rakenne

Kirkkojärjestyksen mukaan jokaista varainhoitovuotta varten seurakunnalle on viimeistään edellisen vuoden joulukuussa hyväksyttävä talousarvio. Kirkkoneuvosto/yhteinen kirkkoneuvosto vastaa talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnasta. Kirkkovaltuusto/yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion sekä vähintään kolmea vuotta koskevan toiminta- ja taloussuunnitelman. Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taaseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä. (KJ 6:2.3)

Talousarvio muodostuu käyttötalousosasta, tuloslaskelmaosasta, rahoitusosasta ja investointiosasta. Käyttötalous- ja investointiosat osoittavat, mihin seurakuntatalous kohdistaa käytettävissä olevat taloudelliset resurssinsa. Tuloslaskelma- ja rahoitusosat osoittavat, miten seurakuntatalouden taloudellinen tulos muodostuu ja miten seurakuntatalous toimintansa rahoittaa.

Käyttötalous muodostuu pääluokista, joita ovat hallinto, seurakunnallinen toiminta, hautaus toimi ja kiinteistötoimi. Pääluokat koostuvat tehtäväalueista, jotka puolestaan muodostuvat yhdestä tai useammasta tulosityksiköstä/kustannuspaikasta.

Kuva. Seurakuntatalouden talousarvion osat ja niiden liittyminen toisiinsa.

1.8. Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovuus merkitsee sitä, että määrärahaa ei saa käyttää muihin kuin kirkkovaltuuston/yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymässä talousarviossa osoitettuihin tarkoituksiin eikä enempää kuin niihin on osoitettu (KJ 6:2).

Määräraha on kirkkovaltuuston talousarviossa tehtäväalueelle antama, euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Tulovarvio on

kirkkovaltuuston talousarviossa tehtäväalueelle asettama tulotavoite. Talousarvioon merkitään määrärahat ja tuloarviot pääsääntöisesti bruttoluvuin vähentämättä tuloja menoista tai menoja tuloista. Määrärahat ja tuloarviot voivat kuitenkin olla sitovia bruttositovuuden sijasta myös nettona, jolloin esim. tehtäväalueen toimintatulojen ja -menojen erotus eli toimintakate on sitova.

Kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion käyttötalousosassa tehtäväaluekohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet ja muut toiminnan tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sillä tasolla, jolla talousarvio on sitova kirkkovaltuustoon nähden.

Hankasalmen seurakunnan talousarvion sitovuustasot

Hankasalmen seurakunnan talousarvion käyttötalousosan sitovuustaso kirkkovaltuustoon ja kirkkoneuvostoon nähden on pääluokkataso (toimintakate 1). Investointiosa on hankekohtaisesti sitova. Talousarvion sisäiset erät ja laskennalliset erät eivät ole sitovia eriä.

II Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa on esitetty Hankasalmen seurakunnan tehtäväaluekohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot pääluokkatasolla. Käyttötalousosa on sitova kirkkovaltuustoon nähden pääluokkatasolla (toimintakate 1). Sitova taso/rivi on taulukoissa merkitty taustavärillä.

Käyttötalousosa ei sisällä sisäisiä eikä laskennallisia eriä.

2 Perustelut

Koko seurakuntatalous:

Käyttötalous

Toimintatuottoja arvioidaan tulevan 345 274€ josta metsätalouden osuus on 200 000€.

Toimintakulut ovat 1 336 694€ josta suurin on henkilöstökuluja 766 703€.

Palveluiden ostot ovat 262 916€, vuokratulot 34 190€, aineet ja tarvikkeet 190 300€, avustukset 50 535€ ja muut toimintakulut 32 050€.

Käyttötalousosa

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot (ulkoiset)	309 293,74	398 085,00	345 274,00	298 210,00	293 210,00
Korvaukset	50,00				
Myyntituotot	40 559,51	34 000,00	31 300,00	31 300,00	31 300,00
Maksutuotot	61 970,40	85 900,00	72 800,00	77 800,00	77 800,00
Vuokratuotot	15 104,28	13 870,00	13 770,00	13 770,00	13 770,00
Metsätalouden tuotot	104 319,55	242 000,00	200 000,00	150 000,00	145 000,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	60 789,23	6 215,00	17 404,00	15 340,00	15 340,00
Tuet ja avustukset	9 941,23	2 600,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
Muut toimintatuotot	16 559,54	13 500,00	7 000,00	7 000,00	7 000,00
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 289 671,38	-1 381 304,00	-1 336 694,00	-1 283 320,00	-1 283 640,00
Henkilöstökulut	-671 828,97	-728 347,00	-766 703,00	-748 200,00	-749 150,00
Palkat ja palkkiot	-562 691,29	-603 700,00	-616 640,00	-601 810,00	-602 860,00
Henkilösivukulut	-113 972,55	-132 247,00	-150 063,00	-146 390,00	-146 290,00
Henkilökulujen oikaisuerät	4 834,87	7 600,00			
Palvelujen ostot	-304 557,61	-285 227,00	-262 916,00	-238 140,00	-237 790,00
Vuokrakulut	-28 164,15	-27 260,00	-34 190,00	-34 190,00	-34 190,00
Aineet ja tarvikkeet	-185 752,92	-178 835,00	-190 300,00	-181 450,00	-181 250,00
Ostot tilikauden aikana	-185 752,92	-178 835,00	-190 300,00	-181 450,00	-181 250,00
Annetut avustukset	-66 843,34	-45 365,00	-50 535,00	-50 535,00	-50 535,00
Muut toimintakulut	-32 524,39	-116 270,00	-32 050,00	-30 805,00	-30 725,00
Toimintakate 1	-980 377,64	-983 219,00	-991 420,00	-985 110,00	-990 430,00
Toimintatuotot (sisäiset)	324 499,14				
Sisäiset tuotot	324 499,14				
Toimintakulut (sisäiset)	-324 499,14				
Sisäiset vuokrakulut	-324 499,14				
Toimintakate 2	-980 377,64	-983 219,00	-991 420,00	-985 110,00	-990 430,00
Poistot ja arvonalentumiset	-129 981,06	-130 663,00	-127 496,00	-120 324,00	-108 568,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-129 981,06	-130 663,00	-127 496,00	-120 324,00	-108 568,00
Laskennalliset erät	-114 643,55				
Sisäiset korkokulut	-30 021,22				
Sisäiset vyörytyserät	-84 622,33				
Työalakeate (ulkoiset ja sisäiset)	-1 225 002,25	-1 113 882,00	-1 118 916,00	-1 105 434,00	-1 098 998,00

2.1 Hallinto (pl 1)

Hallinto yhteensä:

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
1 - Hallinto					
Toimintatuotot	10 629,31	6 600,00	5 500,00	5 500,00	5 500,00
Tuet ja avustukset	2 670,23	2 600,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
Muut toimintatuotot	7 959,08	4 000,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00
Toimintakulut	-207 391,43	-208 087,00	-199 108,00	-192 915,00	-192 365,00
Henkilöstökulut	-116 522,67	-111 773,00	-104 488,00	-103 265,00	-103 265,00
Palkat ja palkkiot	-104 357,36	-92 700,00	-85 200,00	-84 000,00	-84 000,00
Henkilösivukulut	-17 000,18	-19 073,00	-19 288,00	-19 265,00	-19 265,00
Henkilökulujen oikaisuerät	4 834,87				
Palvelujen ostot	-72 126,36	-79 564,00	-78 520,00	-73 900,00	-73 550,00
Vuokrakulut	-3 729,35	-3 500,00	-3 750,00	-3 750,00	-3 750,00
Aineet ja tarvikkeet	-7 602,90	-8 950,00	-7 050,00	-6 700,00	-6 500,00
Ostot tilikauden aikana	-7 602,90	-8 950,00	-7 050,00	-6 700,00	-6 500,00
Muut toimintakulut	-7 410,15	-4 300,00	-5 300,00	-5 300,00	-5 300,00
Toimintakate 1	-196 762,12	-201 487,00	-193 608,00	-187 415,00	-186 865,00
VUOSIKATE	-196 762,12	-201 487,00	-193 608,00	-187 415,00	-186 865,00
TILIKAUDEN TULOS	-196 762,12	-201 487,00	-193 608,00	-187 415,00	-186 865,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-196 762,12	-201 487,00	-193 608,00	-187 415,00	-186 865,00

Hallintoelimet (101)

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta. Seurakunnan päätösvaltaa käyttävät hallintoelimet ovat kirkkovaltuusto ja kirkkoneuvosto.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Luottamushenkilöt perehtyvät hyvin kirkon toimintaympäristöön ja -kulttuuriin sekä päätöksentekoon seurakunnassa. Yhteistyö viranhaltijoiden kanssa on aktiivista ja luontevaa.

Vuonna 2026 on seurakuntavaalit, joissa valitaan kirkkovaltuuston jäsenet kaudelle 2027-2030.

Sitova toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitteen toteutuminen
1. Hyvän hallintokulttuurin ja päätöksenteon vaaliminen		
2. Uuden kirkkovaltuuston valitseminen kaudelle 2027-2030	millaiset vaalit oli	

Työntekijäresurssit: kirkkoherra, taluspäällikkö

Taloushallinto, henkilöstöhallinto, työhyvinvointi, tilintarkastus, kirkkoherranvirasto ja muu yleishallinto

Taloushallinnon tehtävä on Kirkon palvelukeskuksen tehtäväjakotaulukon mukaisesti tuottaa talouspalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Taloushallinto kehittää taloussuunnittelua ja raportointia, jotta se pystyy tuottamaan reaaliaikaista tietoa talouden tilanteesta niin tehtävälle kuin luottamushenkilöillekin päätöksenteon tueksi. Taloushallinnon vastuulle kuuluu myös kiinteistöjen hoito ja hautaustoimi.

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtäväjakotaulukon mukaisesti tuottaa henkilöstöpalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Henkilöstöhallinnon vastuulle kuuluu myös henkilöstön koulutus, työhyvinvointi- ja työterveyspalvelut ja TYKY-päivät.

Henkilöstöhallinto, työhyvinvointi, tilintarkastus, kirkkoherranvirasto ja muu yleishallinto kirjataan taloushallinnon työalalle.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Taloushallinnossa käydään läpi ja päivitetään tehtäväjako Kipan kanssa tavoitteena siirtää Kipan hoidettavaksi kaikki mahdolliset ulkoisen laskennan työt. Tavoitteena on, että taluspäällikkö voisi jatkossa käyttää aiempaa enemmän työaikaansa taloussuunnitteluun ja kustannuslaskentaan.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Talouden tasapainon säilyttäminen	Tilinpäätös	
2. Edistämme työhyvinvointia ja työssäjaksamista.	Vähintään 1 kokonainen ja muutama osapäivän tyköpäivä sekä muita yhteisiä koontumisia	
3. Sijaisuudet pyritään hoidetaan sisäisin järjestelyin	Sijaisia ei palkata hallinnon henkilöstön lyhytaikaisten poissaolon ajaksi.	
4. Luottamushenkilöille pidetään vähintään 2 iltakoulua vuosittain	Toteutuminen	

Työntekijäresurssit: kirkkoherra, taluspäällikkö

Kirkonkirjojenpito (107)

Seurakunta ostaa palvelut Kuopion aluekeskusrekisteriltä, joka huolehtii seurakunnan jäsenten väestökirjanpitoon liittyvistä tehtävistä.

2.2 Seurakunnallinen toiminta (pääluokka 2)

Seurakunnallinen toiminta yhteensä:

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
2 - Seurakunnallinen toiminta					
Toimintatuotot	127 551,00	240 615,00	157 004,00	154 940,00	154 940,00
Myyntituotot	8 030,91	34 000,00	31 300,00	31 300,00	31 300,00
Maksutuotot	32 670,40	43 400,00	28 300,00	28 300,00	28 300,00
Metsätalouden tuotot	21 960,00	152 000,00	80 000,00	80 000,00	80 000,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	60 789,23	6 215,00	17 404,00	15 340,00	15 340,00
Muut toimintatuotot	4 100,46	5 000,00			
Toimintakulut	-606 832,76	-761 984,00	-664 021,00	-659 995,00	-660 945,00
Henkilöstökulut	-398 020,57	-471 371,00	-472 690,00	-474 265,00	-475 215,00
Palkat ja palkkiot	-330 340,76	-384 000,00	-378 940,00	-380 310,00	-381 360,00
Henkilösivukulut	-67 679,81	-87 371,00	-93 750,00	-93 955,00	-93 855,00
Palvelujen ostot	-95 144,68	-111 168,00	-76 901,00	-73 445,00	-73 445,00
Vuokrakulut	-11 653,26	-11 250,00	-17 520,00	-17 520,00	-17 520,00
Aineet ja tarvikkeet	-34 149,40	-34 920,00	-45 990,00	-42 890,00	-42 890,00
Ostot tilikauden aikana	-34 149,40	-34 920,00	-45 990,00	-42 890,00	-42 890,00
Annetut avustukset	-66 843,34	-45 365,00	-50 535,00	-50 535,00	-50 535,00
Muut toimintakulut	-1 021,51	-87 910,00	-385,00	-1 340,00	-1 340,00
Toimintakate 1	-479 281,76	-521 369,00	-507 017,00	-505 055,00	-506 005,00
Rahoitustuotot ja -kulut	3 370,26	1 500,00			
Korkotuotot	3 370,26	1 500,00			
VUOSIKATE	-475 911,50	-519 869,00	-507 017,00	-505 055,00	-506 005,00
TILIKAUDEN TULOS	-475 911,50	-519 869,00	-507 017,00	-505 055,00	-506 005,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-475 911,50	-519 869,00	-507 017,00	-505 055,00	-506 005,00

Jumalanpalveluselämä 201

Jumalanpalvelustyön tehtävänä on seurakunnan palveleminen Jumalan sanalla ja sakramenteilla.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella 2026 ovat nettikansan huomioiminen entistä paremmin, jumalanpalveluksen rikastaminen ja kirkkotilan kuntoon laittaminen.

Internetin YouTube- sivuston kautta jumalanpalveluksia seuraa kansa, joka on moninkertainen kirkossa istuvien määrään verrattuna. Kun jumalanpalveluksessa kansaa on noin 40-50, niin netin puolella heitä on noin 70 ja myöhemmin katsojaluku ehtii nousta keskimäärin 400-600 katsojaan. Huomioitavaa on, että yksi katsojakerta voi tarkoittaa esimerkiksi 20 palvelutalon asukasta, joten netissä olevien määrä on todellisuudessa vieläkin suurempi. Tämä nettikansa on meidän hankasalmelaisia, jotka osaavat (tai joille on opetettu käyttämään) käyttää nettiä tähän tarkoitukseen ja jotka eivät esimerkiksi terveyssyistä pääse kävelemään kirkkoon asti. Kansaan kuuluu hankasalmelaisten lisäksi myös ihmisiä ympäri Suomen ja jopa ulkomaita myöten lähinnä heitä, jotka ovat asuneet Hankasalmella tai joilla on jonkinlainen yhteys Hankasalmeen.

Haluamme avartaa jumalanpalvelusta vapaaehtoisten suuntaan eli toivomme lisää vapaaehtoisia ja kuuntelemme myös heidän ideoitaan rikastaa jumalanpalvelusta niin, että mahdollisimman moni kokisi sen omakseen.

Tutkimme kirkkotilaa rakennuksena ja teemme siihen tarvittavat vuosikorjaukset.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Jumalanpalveluksiin osallistuminen mahdollistetaan säännöllisesti myös niille, jotka ovat estyneet tulemasta paikalle.	Suoratoistot on toteutettu seurakunnan somekanavalla vähintään joka sunnuntai.	
2. Kaikki työmuodot osallistuvat jumalanpalveluksen valmisteluun vähintään kertaan vuodessa.	osallistumisiin kutsuminen	

Työntekijäresurssit: kirkkoherra, seurakuntapastori, kanttori, suntio

Hautaan siunaaminen (202)

Hautaan siunaaminen on seurakunnallista toimintaa eikä tehtäväalue näin ollen kuulu pääluokkaan hautaustoimi, jonne muut hautaamisesta aiheutuvat kulut ja tuotot kirjataan.

Hautaan siunaamisen kuluja ovat papin ja kanttorin palkat sivukuluineen siunaus- ja muistotilaisuuksiin osallistumisesta etukäteisvalmisteluineen.

Keskeisin painopistealue seurantakaudella ovat kappelin kuorisäännön valmistuminen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Siunaustoimitukset järjestetään siten, että kirkkoherra pysyy osaltaan toiminaan myös siunauksissa	Osallistuminen on toteutunut (kirjallinen dokumentointi)	
2. Kirkkoherra tutustuu hauturin työhön ja opettelee välttämättömät tehtävät, kuten arkun hautaan ohjaaminen	Kyllä/ei	

Työntekijäresurssit: kirkkoherra, seurakuntapastori, kanttori

Muut kirkolliset toimitukset (203)

Muita kirkollisia toimituksia ovat kasteet, konfirmaatiot ja vihkimiset etukäteisvalmisteluineen.

Keskeiset painopistealueet seurantakaudella:

Seurakuntalaiset kohdataan kiireettä ennen toimituskeskusteluja ja niihin varataan riittävästi aikaa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Toimituskeskusteluihin varataan aikaa niin, että se on samalla myös sielunhoidollinen tapahtuma		

Aikuistyö (204)

Aikuistyön tehtävänä on järjestää säännöllistä ja sitoutumista edellyttävää pienryhmätoimintaa aikuisille. Aikuistyötä ovat mm. raamattu-, rukous-, teema- ja aikuiskasvatuspöytä ja aikuistyön puitteissa toteutetut retket, seurakuntamatkat, leirit, harrastekerhot, parisuhdekurssit sekä hiljaisuuden rettiitit.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Aloitamme parisuhde-toiminnan suunnittelun		
2. Annamme aikaa sielunhoitokeskusteluihin		
3. Kouluttaudumme erilaisten uusien tarpeiden mukaisesti (teologia, ihmissuhdetyökentely, mielenterveysasiakkaiden kohtaaminen)		

Työntekijäresurssit: perhetoiminnan ohjaaja, seurakuntapastori, diakoni, kirkkoherra

Muut seurakuntatilaisuudet (205)

Muihin seurakuntatilaisuuksiin luetaan seurakunnan muu julkinen toiminta, mikä ei ole jumalanpalvelustoimintaa, mm. kinkarit, evankeliointi, tempaukset, hartaushetket, raamatunopetustilaisuudet, seurakuntamatkat, alueelliset ja valtakunnalliset tilaisuudet sekä muut julkiset tilaisuudet.

Keskeiset painopistealueet seurantakaudella:

Yhteistyö eri toimijoiden kanssa lapsi- ja nuorisotyössä, aikuistyössä ja ikäihmisten parissa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Luodaan toiminnan vuosikello käymällä nykyinen toiminta läpi ja miettimällä toimintaa suhteessa toimintaympäristöön		
2. Tarkennetaan vuosikelloa niin, että luomme eri vuosikellon lapsityölle, nuorisotyölle, nuorten aikuisten pariin, diakoniatyöhön, musiikkiin, aikuistyöhön sekä vanhustyön oman seurakunnan parissa sekä yhteistyössä kunnan muiden toimijoiden kanssa		

Työntekijäresurssit: kirkkoherra, seurakuntapastori, diakoni

Tiedotus ja viestintä (210)

Viestinnän tehtävä on vahvistaa Hankasalmen seurakunnan kristillistä, positiivista yhteisökuvaa sekä avoimuutta. Tämä tapahtuu kehittämällä seurakunnan vuorovaikutteista viestintää eri kanavissa ja luomalla uusia viestintätapoja. Viestintä tukee ja kehittää työntekijöiden ja vapaaehtoistehtävissä toimivien seurakuntalaisten viestintätaitoja järjestämällä viestintäkoulutusta.

Keskeiset painopistealueet seurantakaudella:

Perustetaan viestinnän tiimi, joka pohtii haastealueita viestinnässä sekä niiden korjaamista sekä uusien ideoiden tuomista toimintaan selkeyttämään viestintää helpommaksi toteuttaa ja löytää ihmisten huomio.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Lehti-ilmoituksiin selkeät ohjeet		
2. Sosiaalisen mediaan selkeät ohjeet, toimintaperiaatteet ja vastualueet		

Työntekijäresurssit: kirkkoherra, toimistonhoitaja

Musiikki (220)

Musiikkityön tehtävänä on tuottaa monipuolista ja tasokasta kirkkomusiikkia messuihin ja muihin seurakunnan tilaisuuksiin, esim. kirkollisiin toimituksiin, yhteislaulu- ja hartaustilaisuuksiin sekä konsertteihin. Hengellisen musiikin kasvatustyö kulkee ”läpäisyperiaatteella” monissa seurakunnan toiminnoissa koskien kaikkia ikäluokkia.

Musiikkityön tehtävänä on tarjota yhteisöllisyyttä ja osallistumista musiikin keinoin esim. kuorojen, yhdessä laulamisen ja musisoimisen kautta.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Yhteistyökumppanit, kuorot, toiset työalat ja yksittäiset seurakuntalaiset osallistuvat jumalanpalvelusmusiikin suunnitteluun ja toteutukseen	Onko tavoite toteutunut	
2. Järjestetään eri kohderyhmille tilaisuuksia ja säännöllisiä koontumisia, joissa musiikki kulkee mukana	Onko tavoite toteutunut	
3. Järjestetään konsertteja, esim. kesäilta-musiikkeja sekä vähintään yksi oma konsertti kirkkovuoden juhla-ajankohtana	Onko tavoite toteutunut	
4. Tehdään yhteistyötä muiden tahojen kanssa saadaksemme srk:n tiloihin ja toimintamme tavoitteisiin sopivia musiikkitilaisuuksia	Onko tavoite toteutunut	

Haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöresurssit/toimitilat:

Haaste ainoana musiikin viranhaltijana rajata työtehtäviin panostamista ja satsata voima- ja aikavaroja kohdennetusti;
 kausittain tapahtuvat tilaisuudet
 isommat projektit ja tapahtumat
 nopealla aikataululla, saman päivän/viikon aikana vaihtuvat eriluontoiset tilaisuudet

Työntekijäresurssit: kanttori

Varhaiskasvatus (231) sis. lapsi- ja perhetyö

Perhetoiminta seurakunnassamme on kasvatuksen toimintaa, jota toteuttaa kasvatuksen tiimi. Perhetoiminta tukee lähimmäisen kohtaamista rakkauden kaksoiskäskyn mukaisesti ja yhteisönä Jumalan tahdon etsimistä. Kasvattajina pyrimme olemaan avoimia ja helposti lähestyttäviä. Tehtävämme on tukea lasten, perheiden ja parisuhteiden hyvinvointia, kotien kristillistä kasvatusta ja rakentaa yhteisöllisyyttä perheiden ja kunnan alueen eri toimijoiden kesken. Luomme lapsille ja perheille tilaisuuksia saada myönteisiä kokemuksia itsestään, lähimmäisistä ja Jumalasta. Tuemme jokaisen oman paikan löytämistä seurakunnassamme ja kutsumme ihmisiä osallisuuteen suunnittelemaan ja toteuttamaan toimintaa.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Teemme yhteistyötä kunnan, hyvinvointialueen, hankasalmelaisten yhdistysten ja järjestöjen kanssa, sekä Pohjoisen Keski-Suomen rovastikunnan muiden seurakuntien ja Jyväskylän seurakunnan perheasianneuvottelukeskukseen kanssa.

Viestintä tarkoittaa meille toiminnastamme ja kristillisestä uskosta kertomista monikanavaisesti.

Haluamme olla läsnä hankasalmelaisten arjessa.

Säännöllistä toimintaamme on mm. lasten päiväkerhot, perhekerhot, vierailut päiväkodeissa sekä äitien illat pienten lasten- ja teinien äideille. Lisäksi olemme mukana vauvatreffeillä ja vanhempien olohuone toiminnassa yhdessä hyvinvointialueen perhekeskuksen kanssa.

Toteutamme vuosittain myös perheretken, 4-vuotis synttärit, kummi- ja isovanhempien päivät ja enkelipolun hautausmaalle pyhäinpäivän aikana.

Olemme mukana seurakunnan muiden työalojen kanssa toteuttamassa perhemessuja, joulun- ja pääsiäiskirkkoja sekä käsityö- ja askarteluiltoja.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Tilaa pyhälle <ul style="list-style-type: none"> • kerhoissa eletään kirkkovuoden mukaisesti, eri tavoin toimintaa rakentaen; hartaudet, hiljaisuus, virret, laulut, sadut, askartelut jne. • varhaiskasvatus tuo oman osaamisensa jumalanpalveluselämään • pääsiäis- ja joulukirkot perheille ja päiväkodeille sekä pienille alakoululaisille 	Toteutetut tilaisuudet ja osallistujamäärät Tapahtumat tilastoidaan kävijämäärien mukaan	

<p>2. Mahdollisuuksia osallistumiselle</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutamme toimintaamme eri puolilla Hankasalmea, arkena sekä pyhinä ja myös kesän aikana • lastenkerhot, perhekerhot, vauvatreffit, äitien illat pienten lasten ja teini-ikäisten äideille, vierailut päiväkodeissa, hyvinvointialueen perhekeskuksen olohuone 2 kertaa kuukaudessa 	<p>Tapahtumat tilastoidaan kävijämäärien mukaan</p>	
<p>3. Turvaamme toimintaedellytykset resurssien suunnitelmallisella ja joustavalla käytöllä</p> <ul style="list-style-type: none"> • eri työalat tukevat ja antavat apua toisilleen viikkotoiminnassa ja tapahtumissa • yhteistä suunnittelua seurakunnan työntekijöiden sekä yhteistyötahojen kanssa 		

Työntekijäresurssit: perhetoiminnanohjaaja, laaja-alaisen kasvatuksen viranhaltija, kirkkoherra

Nuoriso- ja varhaisnuorisotyö (236)

Tehtäväalueeseen sisältyy varhaisnuorisotyö, nuorisotyö, erityisnuorisotyö, muu lapsi- ja nuorisotyö ja koulu- ja oppilaitostyö, mm. 10-synttärit.

Nuorisotyön avulla tuetaan nuorten hengellistä kasvua ja seurakuntayhteyden vahvistamista, mikä tapahtuu kohtaamisen, osallistamisen ja sitouttamisen keinoin nuorten erilaiset elämäntilanteet huomioiden.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
<p>1. Turvaamme toimintaedellytykset resurssien suunnitelmallisella ja joustavalla käytöllä</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eri työalat tukevat ja antavat apua toisil- 		

<p>leen viikkotoiminnassa ja tapahtumissa. Osallistutaan koulunuorisotyöhön nuorisopalveluiden kanssa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tulevat tapahtumat kalenteroidaan siten, että mahdollisimman monesta tilaisuudesta olisi hyötyä mahdollisimman monelle seurakuntalaiselle 		
<p>2. Lapset ja nuoret ovat mukana toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perustetaan nuorten vaikuttajaryhmä jolla on mahdollisuus osallistua mukaan toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen. Mahdollisuuksien mukaan myös kirkkoneuvoston työskentelyyn 	<p>Lapsilta ja nuorilta saatu palaute</p>	
<p>3. Viikkotoiminnan kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alakouluikäisille harastekerhoja, joita pitävät myös kerhonoahjaajat • Isosten säännöllinen toiminta noin kaksi kertaa kuukaudessa. Hieman pidempi päivä lauantaina • Yritetään löytää mahdollisuudet osallistua nuorten seurakunnallisiin tapahtumiin 	<p>Kerhojen, kerholaisten, kerhonoahjaajien ja isosten lukumäärä, toteutus</p> <p>Palautekyselyt</p>	

Työntekijäresurssit: laaja-alaisen kasvatuksen viranhaltija, perhetoiminnanohjaaja, kirkkoherra

Rippikoulu (235)

Rippikoulutyön perusta on kastekäskyssä. Järjestämme laadukkaita rippikouluja, joissa toteutetaan rippikoulujen opetussuunnitelmaa. On tärkeää, että nuoret viihtyvät ja saavat luontevan kontaktin seurakuntaan ja sen nuorisotyöhön. Isostoiminta syven-

tää nuorten suhdetta seurakuntaan. Tavoitteena on turvallinen ja korkealaatuinen rippikoulutarjonta, joka tavoittaa seurakunnan alueella käytännössä koko ikäluokan ja rippikoululaisten kautta myös heidän huoltajansa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Tilaa pyhälle <ul style="list-style-type: none"> Rippikoulujen monipuolinen jumalanpalveluselämä. Isostoiminnassa olevien nuorten linkittäminen myös seurakunnan jumalapaalveluelämään leirien hartauselämään. 	Jumalanpalveluksiin osallistuminen	
2. Mahdollisuuksia osallistumiselle <ul style="list-style-type: none"> Nuorten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen rippikoulun eri vaiheissa. Rippikouluvaihtoehtojen monipuolinen tarjoaminen (leiri- ja päiväkoulut) 		
3. Turvaamme toimintaedellytykset resurssien suunnitelmallisella ja joustavalla käytöllä <ul style="list-style-type: none"> Kaikki työntekijät ovat jollakin tavoin toteuttamassa rippikoulua, mutta mahdollistetaan myös kausityöntekijöiden käyttö 	Millainen oli työntekijävahvuus	

Työntekijäresurssit: laaja-alaisen kasvatuksen viranhaltija, perhetoiminnanohjaaja, kirkkoherra,

Diakonia (241)

Diakoniatyön tehtäviin kuuluu perinteisen hoidollisen tai huollollisen diakoniatyön lisäksi mm. eläkeläispiirit, vammaistyö ja mielenterveystyö sekä työttömien toiminnan tukeminen ja avoimien ovien toiminta, samoin kuin diakoniajuhlat, talkoot, myyjäiset ja tempaukset, diakoniatyön ruoka-avustukset sekä muut taloudelliset avustukset.

Diakoniatyön avustuksiin on varattu talousarviossa 15 000 euroa, joka katetaan Maria ja Juhani Jaatisen testamenttirahastosta. Seurakunnalla on myös oma testamenttirahasto, josta voidaan käyttää enintään 5 000 euroa diakonia-avustuksiin vuonna 2026 tarpeen niin vaatiessa.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Diakoniatyön ensimmäisenä painopisteenä on läpinäkyvä ja tasapuolinen avustamisen käytäntö. Sen muuttaminen vaatii suunnitelmallista ja pitkäjänteistä informaation jakamista ja tiedottamista avunhakijoille. Uusi avustamisen ohjesääntö on päivitetty tälle vuosikymmenelle vastaamaan muita ev.lut. kirkkojen avustuskäytänteitä.

Toinen painopiste tulee olemaan jalkautuvampi diakoniatyö, ns. etsivätyö. Tämän tarkoituksena on löytää heikossa asemassa olevia ihmisiä. Varsinkin kotona asuvien vanhusten tavoittaminen on tärkeää.

Kolmantena painopisteenä on edelleen ns. palvelutakuu eli päivien määrä jonka puitteissa keskustelu- tai vastaanottoajan saa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Avustuskäytäntö	Avustamisen ohjesääntö	
2. Jalkautuva työ	Kontaktien määrä	
3. Palvelutakuu	5 vrk: tavoite	

Mahdollinen haaste on kuitenkin nykyiset henkilöstöresurssit ts. diakoniatyöntekijälukumäärä. Tällä hetkellä seurakunnassa on yksi diakoniatyöntekijä. Resurssien riittävyys tai niiden jakautuminen tasapuolisesti saattaa tuottaa ongelmia tarpeen lisääntyessä. Myös toimivat ja viihtyisät toimistotilat luovat omat haasteensa työntekemiselle ja varsinkin asiakkaan kohtaamiselle.

Työntekijäresurssit: diakoni

Perheneuvonta (242)

Hankasalmen seurakunnalla on yhteistyösopimus Jyväskylän seurakunnan kanssa perheneuvonnasta. Toimintaa pyörittää Jyväskylän seurakunnan perheasianneuvottelukeskus, joka laskuttaa palvelusta sopimuseurakuntia.

Seurakunnan tehtävänä on tiedottaa kuntalaisia mahdollisuudesta käyttää perheasianneuvottelukeskukseen palveluita. Palvelu on asiakkaalle maksutonta.

Sairaalasielunhoito (243)

Hankasalmen seurakunnalla on yhteistyösopimus Jyväskylän seurakunnan kanssa sairaalasielunhoidosta, joka vastaa sairaalasielunhoidosta sairaala Novassa. Jyväskylän seurakunta laskuttaa palvelusta sopimuseurakuntia. Sairaalapastorin tehtäviin kuuluvat mm. henkilökohtaiset keskustelut, rukoushetket hartaudet ja ehtoolliset.

Sielunhoito (255)

Sielunhoidon tehtävänä on sellaisten kohtaamisten järjestäminen, joilla on erityinen sielunhoidollinen luonne, mm. sururyhmätoiminta, kriisiryhmät, kahdenkeskiset luottamukselliset keskustelut.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Pyritään saamaan uusi pappi ihmisten tietoon, ettei kaikki sielunhoidon asiakkaat ole edellisen papin, nykyisen kirkkoherran asiakkaita.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Uuden papin esille tuominen sielunhoitopyynnöissä 2. Varataan aikaa sielunhoitokeskusteluille, ohjataan asiakas tarvittaessa eteenpäin toisen avun piiriin		

Työntekijäresurssit: seurakuntapastori, diakoni, kirkkoherra,

Lähetys (260)

Kirkon ja seurakuntien tehtävänä on viedä evankeliumia eteenpäin ympäri maailmaa eli tehdä lähetystyötä.

Seurakunnalla on Lähetystyön palvelusopimus Suomen Lähetysseuran kanssa ja sopimuksen arvo on 13 240€. Tämä katetaan verovaroista. Piispainkokous on suositellut, että seurakunnat käyttäisivät verovaroista 3% lähetystyöhön, Hankasalmella tämä osuus olisi noin 30 000€.

Vapaaehtoisista varoista (kirpputori) tuetaan lähetystyötä noin 10.000 eurolla vuosittain.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Toteuttaa ja tiedottaa lähetystyötä kuntalaisille, järjestää lähettien vierailuja kunnassa

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Järjestää lähetyslounas jossa mukana lähetti Heidi Tohmola		
2. Osallistua vapputapahtumaan ja myyjäisiin toisten työmuotojen kanssa		
3. Järjestää jonkun lähettimme vierailu seurakunnassa		

Työntekijäresurssit: lähetyssihteeri

Kansainvälinen diakonia ja muu kansainvälinen toiminta (270)

Ulkomaille kohdistuvaa ystävyysseurakunta ja diakoniatoimintaa. Ystävyysseurakuntamme on Häädemeesten seurakunta Virossa.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Osallistua seurakunnan vapputapahtumaan ja joulumyyjäisiin, jossa kerätään varoja mm. ystävyysseurakunnalle. Kutsutaan Häädemeesten seurakuntaa vierailulle keväällä 2026.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Osallistua eri tapahtumiin varojen keräys tarkoituksessa		
2. Ystävyysseurakunnan vierailu Hankasalmella		

Ystävyyssseurakunta työ perustuu suurelta osin seurakuntalaisten vapaaehtoisuuteen jota seurakunnan viranhaltija mahdollistaa.

Muu seurakuntatyö (290)

Tälle työalalle kirjataan seurakunnan kirpputorin toiminta joka toimii lähetystyön hyväksi. Kirpputoria pyöritetään vapaaehtoisvoimin ja toiminnasta vastaa lähetyssihteeri. Kirpputorin tuotto jaetaan kokonaisuudessaan eri lähetyksjärjestöille.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Rekrytoida uusia vapaaehtoisia kirppari toimintaan		
2. Järjestää vapaaehtoisille ainakin 1 koulutus/virkistyspäivä		

Kirpputorin toiminnan haasteena on vähenevä vapaaehtoisten määrä.

Työntekijäresurssit: lähetyssihteeri

Pitopalvelu

Seurakunnan pitopalvelu järjestää ulkopuolisten tilaamia tarjoiluja, mm. muistotilaisuuksia.

2.3 Hautaustoimi (pl 4)

Hautaustoimi yhteensä:

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
4 - Hautaustoimi					
Toimintatuotot	35 137,20	47 000,00	49 000,00	54 000,00	54 000,00
Korvaukset	50,00				
Myyntituotot	1 287,20				
Maksutuotot	29 300,00	42 500,00	44 500,00	49 500,00	49 500,00
Muut toimintatuotot	4 500,00	4 500,00	4 500,00	4 500,00	4 500,00
Toimintakulut	-136 776,68	-125 602,00	-161 940,00	-141 585,00	-141 505,00
Henkilöstökulut	-83 611,18	-87 412,00	-126 835,00	-107 980,00	-107 980,00
Palkat ja palkkiot	-67 945,91	-79 500,00	-102 000,00	-87 000,00	-87 000,00
Henkilösivukulut	-15 665,27	-15 512,00	-24 835,00	-20 980,00	-20 980,00
Henkilökulujen oikaisuerät		7 600,00			
Palvelujen ostot	-33 454,07	-19 110,00	-17 230,00	-16 730,00	-16 730,00
Vuokrakulut	-394,55	-600,00	-600,00	-600,00	-600,00
Aineet ja tarvikkeet	-18 452,75	-17 600,00	-16 350,00	-15 350,00	-15 350,00
Ostot tilikauden aikana	-18 452,75	-17 600,00	-16 350,00	-15 350,00	-15 350,00
Muut toimintakulut	-864,13	-880,00	-925,00	-925,00	-845,00
Toimintakate 1	-101 639,48	-78 602,00	-112 940,00	-87 585,00	-87 505,00
VUOSIKATE	-101 639,48	-78 602,00	-112 940,00	-87 585,00	-87 505,00
Poistot ja arvonalentumiset	-10 080,18	-10 079,00	-8 971,00	-3 136,00	-3 136,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 080,18	-10 079,00	-8 971,00	-3 136,00	-3 136,00
TILIKAUDEN TULOS	-111 719,66	-88 681,00	-121 911,00	-90 721,00	-90 641,00
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	5 773,38	5 773,00	5 773,00		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-105 946,28	-82 908,00	-116 138,00	-90 721,00	-90 641,00

Hautaustoimi on seurakunnalle annettu yhteiskunnallinen tehtävä, jonka hoitamiseksi se saa valtionrahoitusta valtiolta. Hautaustoimen kulut katetaan valtionrahoituksen ja hautaustoimen maksutuotoilla eikä niihin saa käyttää kirkollisverotuloja.

Seurakunnan hautaustoimeen luetaan hautausmaiden ja hautaustointa palvelevien rakennusten ja tilojen ylläpito sekä hautaamiseen liittyvät palvelut, kuten vainajasäilytys, sekä haudan avaaminen ja peittäminen.

Hautausmaahallinto (401)

Hautausmaan hallinto vastaa hautaustoimesta. Tehtäväalueen nettokustannukset vyyrytetään hautaustoimen tehtäväalueille.

Hautausmaiden ylläpito (403)

Hautausmaan kunnossapitoon ja yleisten alueiden hoitoon liittyvät tehtävät määritellään kirkkojärjestyksen 3 luvun 58 §:n mukaisessa hautausmaan hoitosuunnitelmassa. Niitä ovat mm. hautausmaan puhtaanapito, yleishoitoon kuuluva nurmikon leikkuu, kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden hautausalueiden hoito, vaarallisten muistomerkkien valvonta ja ilmoitusprosessi, puuston ja pensasaitojen istutukset ja niiden hoito sekä käytävien hoito ja talvikunnossapito.

Tehtäväalueen tuottoja ovat hautapaikkojen luovuttamisesta ja hautojen hallinta-aikojen pidentämisestä perittävät maksut.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Hautausmaiden laadukas ylläpito	Kävijöiden palautteet	
2. Tehdä hautausmaan hoitosuunnitelma ja käyttösuunnitelma		
3. Hautapaikkojen hallinta-aikojen seuranta		

Työntekijäresurssit: erityisammattimies, suntio

Vuonna 2026 korjataan vanhan hautausmaan ”läpkäytävän” pärekatto, johon on varattu 3 000 € määräraha.

Hautaaminen (404)

Hautaamiseen liittyviä tehtäviä ovat hautausjärjestelyistä sopiminen, hautauslupien valvonta, haudan luovuttamiseen ja oikeuteen tulla haudatuksi hautaan liittyvät hallintotehtävät, hautakirjanpito, kuolemansyyntä selvittämisestä annetun asetuksen mukaiset ilmoitukset, haudan avaaminen, peittäminen ja peruskunnostus, vainajan siirtäminen seurakunnan tiloissa ja hautausmaalla, tuhkan maahan kätkeminen ja sirottelu.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Hautausaikojen sopiminen asiakaslähtöisesti	Asiakastyytyväisyys	
2. Hautakirjanpidon siirtäminen sähköiseen muotoon		
3. Palveluista perittävien maksujen oikeellisuus	Tulojen ja menojen tarkka seuranta	

Vuodelle 2026 varataan 20 000€ määräraha palkkakuluihin hautakirjanpidon siirtämiseen sähköiseen muotoon.

Työntekijäresurssit: erityisammattimies, toimistonhoitaja, suntio

Vainajasäilytys (406)

Hankasalmen seurakunnassa pyritään vaikuttamaan siihen, ettei aika kuolemasta hautaamiseen muodostu liian pitkäksi. Vainajasäilytys on välttämätön hautaamiseen liittyvä palvelu, josta peritään lähellä omakustannushintaa oleva maksu. Kylmäsäilytystilojen kapasiteetti on toistaiseksi riittänyt tarpeeseen nähden.

Vainajasäilytykseen liittyviä tehtäviä ovat tilojen kunnossapito ja puhtaanapito, kylmälaitteiden toiminnan valvonta, vainajien siirroista sopiminen, vainajakylmiön käytön valvonta, vainajien näyttöjen järjestäminen sekä vainajien säilytystä ja siirtoja koskeva kirjanpito.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Kylmäsäilytystilojen toiminnan varmistaminen (varavirtajärjestelmä)		

2.4 Kiinteistötoimi (pl 5)

Kiinteistötoimi yhteensä:

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5 - Kiinteistötoimi					
Toimintatuotot	135 976,23	103 870,00	133 770,00	83 770,00	78 770,00
Myyntituotot	31 241,40				
Vuokratuotot	15 104,28	13 870,00	13 770,00	13 770,00	13 770,00
Metsätalouden tuotot	82 359,55	90 000,00	120 000,00	70 000,00	65 000,00
Tuet ja avustukset	7 271,00				
Toimintakulut	-338 670,51	-285 631,00	-311 625,00	-288 825,00	-288 825,00
Henkilöstökulut	-73 674,55	-57 791,00	-62 690,00	-62 690,00	-62 690,00
Palkat ja palkkiot	-60 047,26	-47 500,00	-50 500,00	-50 500,00	-50 500,00
Henkilösivukulut	-13 627,29	-10 291,00	-12 190,00	-12 190,00	-12 190,00
Palvelujen ostot	-103 832,50	-75 385,00	-90 265,00	-74 065,00	-74 065,00
Vuokrakulut	-12 386,99	-11 910,00	-12 320,00	-12 320,00	-12 320,00
Aineet ja tarvikkeet	-125 547,87	-117 365,00	-120 910,00	-116 510,00	-116 510,00
Ostot tilikauden aikana	-125 547,87	-117 365,00	-120 910,00	-116 510,00	-116 510,00
Muut toimintakulut	-23 228,60	-23 180,00	-25 440,00	-23 240,00	-23 240,00
Toimintakate 1	-202 694,28	-181 761,00	-177 855,00	-205 055,00	-210 055,00
VUOSIKATE	-202 694,28	-181 761,00	-177 855,00	-205 055,00	-210 055,00
Poistot ja arvonalentumiset	-119 900,88	-120 584,00	-118 525,00	-117 188,00	-105 432,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-119 900,88	-120 584,00	-118 525,00	-117 188,00	-105 432,00
TILIKAUDEN TULOS	-322 595,16	-302 345,00	-296 380,00	-322 243,00	-315 487,00
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	57 398,36	57 397,00	57 398,00	57 398,00	57 398,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-265 196,80	-244 948,00	-238 982,00	-264 845,00	-258 089,00

Kiinteistöhallinto (501)

Hankasalmen seurakunnassa ei ole erillistä kiinteistöhallintoa, minkä vuoksi tähän kirjataan kiinteistötoimelle kuuluva osuus hallintokuluista.

Kirkko (502)

Kirkkolain mukaan seurakunnalla tulee olla kirkko. Kirkon käytöstä on määräykset kirkkolainsäädännössä. Jumalanpalvelukset pidetään kirkossa pääsääntöisesti huhti – joulukuun aikana.

Kirkossa pidetään myös muita kirkollisia toimituksia sekä seurakunnan toimintaan läheisesti liittyvää muuta toimintaa. Kirkossa on myös ulkopuolisten tahojen järjestämää toimintaa, mm. konsertteja.

Kirkko on suojeltu kirkkolain nojalla. Kirkosta on tehty rakennustekninen kuntotutkimus, asbesti- ja haitta-ainetutkimus sekä väritutkimus vuonna 2024.

Vuonna 2026 korjataan ulkovuorauksen lahovaurio koristekonsolissa ja asennetaan 2 tai 3 kanavapuhallinta alapohjan tuuletuksen parantamiseksi.

Vuonna 2026 on tarkoitus tehdä esteettömyyskartoitus kirkossa.

Vuodelle 2026 on varattu 9 000€ määräraha kirkon korjauksiin.

Kirkossa on sähkölämmitys.

Siunauskappeli (504)

Siunauskappeli sijaitsee Lepolan hautausmaalla. Lähes kaikki siunaukset toimitetaan joko kappelissa tai haudalla.

Kappelissa pidetään myös joitakin hartaushetkiä sekä musiikkituokioita.

Vuonna 2026 toteutetaan sisäänkäynnin ulkoseinien pintakorjaus sekä esteettömyyskartoitus, jonka tarkoituksena on mm. selvittää, miten toteutetaan alttarille pääsy esteettömästi. Samalla selvitetään myös, miten toteutetaan parempi invaluiska sisäänkäynnin yhteyteen.

Vuodelle 2026 on varattu 4 000€ määräraha kappelin korjauksiin.

Siunauskappelissa on sähkölämmitys.

Kirkonkylän seurakuntatalo (506)

Seurakuntatalolla on monenlaista toimintaa:

- pääjumalanpalvelukset silloin kun kirkko on suljettu
- päivä- ja perhekerhot, nuorten- ja varhaisnuortenkerhot, isostoiminta, kuorojen harjoitukset
- muistotilaisuuksia ja muita ulkopuolisten ja yhteistyökumppaneiden järjestämiä tilaisuuksia

Seurakuntatalon käyttöaste on hyvä.

Lämmitysmuoto on kaukolämpö.

Niemisjärven seurakuntakoti

Seurakuntakodilla pidetään muutamia seurakunnan järjestämiä tilaisuuksia; jumalanpalvelukset, askarteluillat ja kauneimmat joululaulut.

Tiloissa pidetään myös joitakin ulkopuolisten järjestämiä tilaisuuksia; kerhoja ja perhejuhlia.

Yläkerrassa on asunto, mikä on vuokrattuna.

Kiinteistössä on sähkölämmitys ja 2 ilmalämpöpumppua.

Aseman seurakuntakoti (507)

Aseman seurakuntakoti sijaitsee As Oy Hankasalmen Seurala -nimisessä asunto-osakeyhtiössä.

Seurakuntakodilla pidetään erilaisia kerhoja.

Tiloissa pidetään myös joitakin ulkopuolisten järjestämiä tilaisuuksia; kerhoja ja perhejuhlia.

Leirikeskus Hännilä (508)

Leirikeskuksen rantasaunalla pidetään perhetoimintaan liittyviä saunailtoja noin kerran kuukaudessa.

Virastokeskus (509)

Virastokeskuksessa sijaitsee kirkkoherranvirasto, taloustoimisto, pappien ja diakonin työhuoneet, arkisto sekä muuta varastotilaa.

Vuonna 2026 korjataan kuistien katot, mihin on varattu 3 000 € määräraha.

Kiinteistössä on kaukolämpö.

Metsätalous

Seurakunnalla on metsätalousmaata noin 280ha ja lisäksi Helena Valkosen testamenttirahastolla on metsää noin 100ha.

Metsätaloussuunnitelmat on voimassa vuosille 2018–2027. Suunnitelmassa on pysytty hyvin.

Testamenttirahastot

Maria ja Juhani Jaatisen testamenttirahasto

Seurakunnalla on Maria ja Juhani Jaatisen testamenttirahasto, jolla on omat säännöt, joiden mukaan rahaston varoista voidaan käyttää vuosittain 15 000€ diakonia-avustuksiin. Rahaston omaisuus koostuu kokonaisuudessaan rahoitusomaisuudesta.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	13 206,69	15 200,00	15 220,00	15 220,00	15 220,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	13 206,69	15 200,00	15 220,00	15 220,00	15 220,00
Toimintakulut	-15 178,35	-15 200,00	-15 220,00	-15 220,00	-15 220,00
Palvelujen ostot	-66,60	-200,00	-220,00	-220,00	-220,00
Annetut avustukset	-14 970,75	-15 000,00	-15 000,00	-15 000,00	-15 000,00
Muut toimintakulut	-141,00				
TOIMINTAKATE	-1 971,66	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut	1 971,66				
Korkotuotot	1 971,66				
VUOSIKATE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Helena Valkosen testamenttirahasto

Seurakunta sai vuonna 2023 huomattavan testamentin. Testamentin mukaan seurakunnalle testamentattu omaisuus tulee käyttää diakoniatyöhön, hankasalmelaisten vanhusten ja vammaisten hyväksi. Rahastolla on omat säännöt.

Rahaston tulot koostuvat metsätalouden tuloista. Kuluja ovat mm. osa diakoniatyön henkilöstökuluista, seurakunnan diakoniatyön järjestämät tapahtumat vanhuksille ja vammaisille sekä kiinteistöön ylläpitoon liittyvät kulut.

Rahasto käsittää kaksi kiinteistöä, joilla on metsämaata noin 100 ha sekä omakotitalon piharakennuksineen. Omakotitalo ja piharakennukset on myynnissä noin 3ha:n määräalalla.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	67 777,27	142 495,00	82 064,00	80 000,00	80 000,00
Myyntituotot	110,00				
Metsätalouden tuotot	21 960,00	152 000,00	80 000,00	80 000,00	80 000,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusva- rat	45 607,27	-9 505,00	2 064,00		
Muut toimintatuotot	100,00				
Toimintakulut	-69 175,87	-143 995,00	-82 064,00	-80 000,00	-80 000,00
Henkilöstökulut	-30 229,42	-35 108,00	-45 925,00	-45 925,00	-45 925,00
Palkat ja palkkiot	-24 513,89	-29 000,00	-36 700,00	-36 700,00	-36 700,00
Henkilösivukulut	-5 715,53	-6 108,00	-9 225,00	-9 225,00	-9 225,00
Palvelujen ostot	-15 294,50	-19 077,00	-17 579,00	-14 560,00	-14 560,00
Aineet ja tarvikkeet	-3 386,94	-1 400,00	-3 300,00	-3 300,00	-3 300,00
Ostot tilikauden aikana	-3 386,94	-1 400,00	-3 300,00	-3 300,00	-3 300,00
Annetut avustukset	-20 003,71	-500,00	-15 000,00	-15 000,00	-15 000,00
Muut toimintakulut	-261,30	-87 910,00	-260,00	-1 215,00	-1 215,00
TOIMINTAKATE	-1 398,60	-1 500,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut	1 398,60	1 500,00			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

III Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosasta nähdään koko seurakunnan tulos.

Tuloslaskelmaosa osoittaa seurakunnan tulorahoituksen riittävyyden toiminnan menoihin, korko- ja muihin rahoitusmenoihin, pitkävaikutteisten omaisuuserien hankintamenojen jaksottamisesta aiheutuviin poistoihin ja arvonalentumisiin.

1.1 Perustelut

Hankasalmen seurakunnan tuloslaskelmaosan erien tulo-/menoarvioista sitovia ovat kirkollisverotuloarviot, rahastomaksut, valtionrahoitus.

Talousarvion verotuloarvioarviona ei ole käytetty Kirkkohallituksen tilaamaa FCG:n verotuloennustetta missä verotuloja arvioidaan tulevan 1 067 000€.

Talousarviossa verotuloarvio on 1 040 000€ mikä on pohjautuu vuoden 2024 toteutuneeseen ja vuoden 2025 arvioituun kirkollisverotuloon.

Rahastomaksut ja valtionrahoituksen määrä perustuvat Kirkkohallituksen arvioihin.

Talousarvio on suunniteltu 10 274 euroa ylijäämäiseksi.

Taloussuunnitelmavuosille (2026) on tulossa yksi investointi kustannukseltaan pieni (arvio 5 000€), eli vanhan hautausmaan lunastaminen seurakunnalle.

Vuosien 2027 ja 2028 valtionrahoituksen määristä ei ole vielä tarkempaa arviota, koska jakoperusteena käytetään uudistettua mallia. Talousarvion 2026 toimintatulojen ja -menojen erotuksena muodostuva toimintakate on 991 420€, tässä ei ole merkittävää eroa edellisiin vuosiin.

Vuonna 2026 poistot tulevat olemaan 127 596€, vuonna 2027 120 324€ ja vuonna 2028 108 568€. Tulevien vuosien pienemmät poistot johtuvat poistosuunnitelman muuttamisesta muutama vuosi sitten. Hautausmaan konehallin poistot loppuvat vuonna 2027 ja virastokeskuksen poisto pienenee merkittävästi vuodesta 2028 alkaen.

1.2 Tuloslaskelmat

Virallinen tuloslaskelma

Yhteensä	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	309 293,74	398 085,00	345 274,00	298 210,00	293 210,00
Korvaukset	50,00				
Myyntituotot	40 559,51	34 000,00	31 300,00	31 300,00	31 300,00
Maksutuotot	61 970,40	85 900,00	72 800,00	77 800,00	77 800,00
Vuokratuotot	15 104,28	13 870,00	13 770,00	13 770,00	13 770,00
Metsätalouden tuotot	104 319,55	242 000,00	200 000,00	150 000,00	145 000,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	60 789,23	6 215,00	17 404,00	15 340,00	15 340,00
Tuet ja avustukset	9 941,23	2 600,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
Muut toimintatuotot	16 559,54	13 500,00	7 000,00	7 000,00	7 000,00
Toimintakulut	-1 289 671,38	-1 381 304,00	-1 336 694,00	-1 283 320,00	-1 283 640,00
Henkilöstökulut	-671 828,97	-728 347,00	-766 703,00	-748 200,00	-749 150,00
Palkat ja palkkiot	-562 691,29	-603 700,00	-616 640,00	-601 810,00	-602 860,00
Henkilösivukulut	-113 972,55	-132 247,00	-150 063,00	-146 390,00	-146 290,00
Henkilökulujen oikaisuerät	4 834,87	7 600,00			
Palvelujen ostot	-304 557,61	-285 227,00	-262 916,00	-238 140,00	-237 790,00
Vuokrakulut	-28 164,15	-27 260,00	-34 190,00	-34 190,00	-34 190,00
Aineet ja tarvikkeet	-185 752,92	-178 835,00	-190 300,00	-181 450,00	-181 250,00
Annetut avustukset	-66 843,34	-45 365,00	-50 535,00	-50 535,00	-50 535,00
Muut toimintakulut	-32 524,39	-116 270,00	-32 050,00	-30 805,00	-30 725,00
TOIMINTAKATE	-980 377,64	-983 219,00	-991 420,00	-985 110,00	-990 430,00
Kirkollisverotulot	1 011 566,48	1 000 000,00	1 040 000,00	1 040 000,00	1 040 000,00
Valtionrahoitus	94 206,00	110 793,00	105 000,00	105 000,00	105 000,00
Verotuskulut	-12 946,33	-12 247,00	-11 981,00	-12 000,00	-12 000,00
Kirkon rahastomaksut	-71 676,00	-80 000,00	-84 000,00	-84 000,00	-84 000,00
Toiminta-avustukset	6 265,00	12 925,00			
Rahoitustuotot ja -kulut	24 646,45	18 600,00	17 000,00	17 000,00	17 000,00
Korkotuotot	24 636,50	18 500,00	17 000,00	17 000,00	17 000,00
Muut rahoitustuotot	55,00	100,00			
Korkokulut	-45,05				
VUOSIKATE	71 683,96	66 852,00	74 599,00	80 890,00	75 570,00
Poistot ja arvonalentumiset	-129 981,06	-130 663,00	-127 496,00	-120 324,00	-108 568,00
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahat	0,00				
TILIKAUDEN TULOS	-58 297,10	-63 811,00	-52 897,00	-39 434,00	-32 998,00
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	63 171,74	63 170,00	63 171,00	57 398,00	57 398,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 874,64	-641,00	10 274,00	17 964,00	24 400,00

IV Investointiosa

Investointiosa sisältää määrärahat ja tuloarviot taseen pysyviin vastaaviin aktivoitaville seurakuntatalouden investointihankkeille tai hankeryhmille. Investointiosa sisältää myös määrärahat pysyviin vastaaviin aktivoitavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoihin sekä seurakunnan toiminnan mahdollistamiseksi hankittavien sijoitusten hankintamenoihin.

4.1 Perustelut

Investointeihin on varattu yhteensä 5 000 euron määräraha vuodelle 2026 vanhan hautausmaan lunastamiseen sekä siitä aiheutuvien maanmittauslaitoksen kuluihin.

Vanha hautausmaa on tällä hetkellä 31 kiinteistön omistama maa-alue. Hautausmaalla tulee olla vallintarajoitus eikä sitä ei voi merkitä maanmittauslaitoksen ylläpitämään kiinteistörekisteriin ennekuin kiinteistö on seurakunnan omistuksessa. Maanmittauslaitokselta on haettu vanhan hautausmaan lunastus toimenpidettä seurakunnan omistukseen mikä toteutuu vuonna 2026.

Tilaus	Kustannusarvio	Ed. vuosien käyttö	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
2013636 - Vanha hautausmaa	-5 000,00			-5 000,00		
Yhteensä	-5 000,00			-5 000,00		

V Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosa osoittaa, miten suunniteltu toiminta vaikuttaa seurakuntatalouden rahavaroihin ja erityisesti maksuvalmiuteen. Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta kertoo miten vuosikate ja muu tulo-rahoitus riittää investointimenojen kattamiseen.

	Tilinpäätös 2024	Kuluvan vuoden TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Tulorahoitus	71 684	66 852	74 599	80 890	75 570
Vuosikate	71 684	66 852	74 599	80 890	75 570
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit			-5 000	0	0
Investointimenot			-5 000	0	0
Pysyvien vastaavien myyntitulot					
Sijoitukset					
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0	0	0
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	71 684	66 852	69 599	80 890	75 570
Antolainauksen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys					
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset	25 321				
Korottomien lyhytaikaisten vieraan pääoman muutokset	16 759				
Muut muutokset					
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	25 321				
Rahavarojen muutos	97 005	66 852	69 599	80 890	75 570
Rahavarojen muutos (tase)	97 005				

VI Hautainhoitorahasto

Seurakunta hoitaa hautainhoitorahaston (oma segmentti) kautta sopimuksen tehneiden asiakkaiden puolesta omaisten hautoja. Sopimuksia tehdään 5 vuodelle tai vuosi kerrallaan. 5-vuoden sopimus tehdään kirjallisena ja yhden vuoden sopimus on ns. tarjouslasku ja laskun maksettua hauta otetaan hoitoon. Hautojen hoitokausi alkaa toukokuussa kukkapesien kunnostuksella ja päättyy syyskuussa jolloin kukat poistetaan haudoilta. Kesäkukat istutetaan kesäkuun alkupuolella.

Rahaston kautta palkataan touko–syyskuun ajaksi 4–5 henkilöä eri mittaisiin työsuhteisiin.

Hoidettavia hautapaikkoja on noin 550 ja kesäkukkia istutetaan noin 1400 kpl.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	60 375,90	57 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00
Korvaukset	0,00				
Maksutuotot	60 375,90	57 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00
Toimintakulut	-62 567,56	-57 010,00	-59 630,00	-59 630,00	-59 630,00
Henkilöstökulut	-40 028,07	-41 110,00	-42 630,00	-42 630,00	-42 630,00
Palkat ja palkkiot	-32 749,57	-33 000,00	-34 000,00	-34 000,00	-34 000,00
Henkilösivukulut	-7 278,50	-8 110,00	-8 630,00	-8 630,00	-8 630,00
Palvelujen ostot	-7 613,67	-4 300,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00
Vuokrakulut	-4 500,00	-4 500,00	-4 500,00	-4 500,00	-4 500,00
Aineet ja tarvikkeet	-10 425,82	-7 100,00	-8 500,00	-8 500,00	-8 500,00
Ostot tilikauden aikana	-10 425,82	-7 100,00	-8 500,00	-8 500,00	-8 500,00
TOIMINTAKATE	-2 191,66	-10,00	370,00	370,00	370,00
Rahoitustuotot ja -kulut	1 774,50				
Korkotuotot	1 774,50				
VUOSIKATE	-417,16	-10,00	370,00	370,00	370,00
TILIKAUDEN TULOS	-417,16	-10,00	370,00	370,00	370,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-417,16	-10,00	370,00	370,00	370,00

Rahoituslaskelma hautainhoitorahasto

	Tilinpäätös 2024	Kuluvan vuoden TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Tulorahoitus	-417	-10	370	370	370
Vuosikate	-417	-10	370	370	370
Investoinnit					
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-417	-10	370	370	370
Muut maksuvalmiuden muutokset	-16 781				
Lyhytaikaisten saamisten muutos	81				
Korottomien pitkäaikaisten vieraan pääoman muutokset	-3 872				
Korottomien lyhytaikaisten vieraan pääoman muutokset	-12 991				
Muut muutokset					
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-16 781				
Rahavarojen muutos	-17 199	-10	370	370	370
Rahavarojen muutos (tase)	-17 199				
Rahojen ja pankkisaamisten muutos	-17 199				